

MUODno-2020-85

Ohjelmiston hankinta kokonaisarkkitehtuurin kuvaamiseen

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvasuostojen toteuttamista viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista (laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, 2 § linkki toiseen palveluun).

Tiedonhallinnalla varmistetaan viranomaisen tietoaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta sekä tietoturallinen käsittely. Tärkeää on julkisuusperiaatteen toteuttaminen.

Tiedonhallintalaki on laaja laki, joka koskettaa monia ammattiryhmiä, kuten asianhallintaa, asiakirjahallintoa, arkistointia, kehittämistä, kokonaisarkkitehtuuria, sisäistä tarkastusta, tietohallintoa, tietosuojaa, tietoturvaa, yleishallintoa ja henkilöstöhallintoa. Yhteistyö näiden eri ammattiryhmien välillä kantaakin parhaimman tuloksen kehitettäessä tiedonhallintaa, esim. tiedonhallintamalli sisältää sellaisia osia, joita yksi taho ei pysty kuvaamaan.

Arkkitehtuurilla tarkoitetaan kokonaisuuden ja sen osien rakennetta ja osien välisiä suhteita, sekä periaatteita ja suuntaviivoja niiden suunnittelemiseksi ja kehittämiseksi. Kokonaisarkkitehtuuri kuvaa, kuinka organisaation toimintaprosessit, tiedot ja järjestelmät toimivat kokonaisuutena. Kokonaisarkkitehtuuri -termistä on luovuttu tiedonhallintalaissa, mutta se kuvaa kokonaisuutta.

Arkkitehtuurin kehittämisen tulee olla toimintalähtöistä ja lähteä liikkeelle organisaation strategisista tavoitteista ja kansalaisille tarjottavien palveluiden parantamisesta. Näin saadaan parempia tuloksia kuin lähtemällä liikkeelle teknologian näkökulmasta.

Kokonaisarkkitehtuuri on:

- suunnittelumenetelmä, jolla tuotetaan toiminnan ja IT#ratkaisujen tavoitetilan kuvaukset,
- kuvauksia eri arkkitehtuurin näkökulmista nykytilasta, tavoitetilasta sekä siirtymäpolusta tavoitetilaan ja
- toiminta# ja hallintamalli, jonka avulla ohjataan suunnittelua, tunnistetaan ja poistetaan päällekkäinen kehittämistyö, varmistetaan laatu ja saadaan tehdyt suunnitelmat laajasti uudelleen käytettäviksi.

Kokonaisarkkitehtuurin näkökulmat ovat:

- Toiminta#arkkitehtuuri, jossa kuvataan toiminnan ja asiakkuuksien näkökulmaa.
- Tietoarkkitehtuuri, jossa kuvataan tietoa, käsitteitä ja tietovarantoja.
- Järjestelmäarkkitehtuuri, jossa kuvataan tietojärjestelmien, tietojärjestelmäpalveluiden ja sovellusten näkökulmaa.
- Teknologia#arkkitehtuuri, jossa kuvataan tekniikan, laitteiden ja teknisten ratkaisujen sekä ylläpidon näkökulmaa.

Mahdollisimman pitkälle viety automatisaatio kohtuullisella panostuksella on kustannustehokkainta kunnan kannalta. Hankinta ei ylitä kansallista kynnyksarvoa ja palvelun kilpailuttaminen edellyttäisi erityisosaamista, jota kunnassa ei ole.

Erityisosaamisella tarkoitetaan perehtymistä mm. erilaisiin laatustandardehin ja tiedonhallintalain edellyttämiin teknisiin vaatimuksiin. Asiantuntija-avun hankkiminen kilpailuttamiseen nostaa hankinnan arvoa suhteessa hankittavaan palveluun kohtuuttomasti.

Kuntien kokonaisarkkitehtuurin hallintaan on olemassa erilaisia työkaluja, esim. ARC-pilvipalvelu, avoimen datan sovellus Archi, M-Files ja QPR. Tiedonhallintamallin laatumiseen voi käyttää esim. Digiturvamallia. Kunnan resurssit perehtyä, ottaa käyttöön ja ylläpitää avoimen datan tarjoamia arkkitehtuuripalvelua on rajallinen (Archi). QPR on suuryritysten käyttöön tarkoitettu sovellus. M-Files on käytössä myös suuremmissa yrityksissä.

Hallintojohtaja on tehnyt nettivertailua ja haastatellut useamman kunnan toteutusta asian osalta (muistio).

Arter Oy on tehnyt tarjouksen ARC-pilvipalvelusta jo vuonna 2020 ja on päivittänyt tarjouksen samalla hinnalla 8.9.2023. Ohjelmiston vahvuus on organisaation rakenteiden ja niiden välisten yhteyksien kuvaaminen visuaalisesti, eli mm. organisaatiossa tapahtuvan yksittäisen muutoksen vaikutus koko organisaation kannalta. Ohjelmisto soveltuu myös tiedonhallintamallin laatumiseen. Ohjelmisto on käytössä n. 250 organisaatiossa, joista osa on kuntia, hyvinvointialueita ja yrityksiä.

Talousarvion 2023 investoinneissa on määräraha hankintaan ja tiedonhallintasuunnitelman laatiminen on talousarviovuoden 2024 toiminnallisissa tavoitteissa.

Päätöksen peruste

Pienhankintaohje 2.2 Suorahankinta erityisin perustein ja 2.3 Hinta/ominaisuus /laatutiedustelu

Hallintosääntö § 34.1, luku 9 ja § 37

Päätös

Hankitaan ARC-ohjelmisto Arter Oy:ltä 8.9.2023 saapuneen tarjouksen mukaan. Tarjous on luottamuksellinen.

Tiedoksi

Arter Oy

Allekirjoitus

Katri Rantakokko

Viranhaltijapäätöksen nähtävänäolo

Nähtävillä kunnan verkkosivuilla 14.12.2023 alkaen.

Otteen oikeaksi todistaa

14.12.2023

Katri Rantakokko
hallintojohtaja

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty sähköpostilla 14.12.2023.

Oikaisuvaatimus

§ 12

Oikaisuvaatimusohje

Hankintoaikaisuohje

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 135 §:n mukaan sellaisen hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseksi, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia, voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintoaikaisu).

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen se, jota asia koskee (jäljempänä *asianosainen*). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Hankintoaikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintayksiköltä hankintoaikaisua. Hankintoaikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintoaikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintoaikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksianto sähköisesti

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Hankintoaikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Muonion kunnanhallitus

Puthaanrannantie 15

99300 Muonio

kirjaamo@muonio.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–15.30.